

Format aanvragen Nationaal programma Groningen Mei 2019

Het ingevulde format kan digitaal worden ingediend via
Info@nationaalprogrammagoningen.nl

A. Algemeen
<p>1. <i>Titel projectaanvraag:</i></p> <p>Eerste Fase Ten Post energieneutraal in 2025</p>
<p>2. <i>Aanvragende gemeente / provincie:</i></p> <p>Gemeente Groningen</p>
<p>3. <i>Inhoudelijk contactpersoon bij gemeente / provincie: (Naam, e-mail, 06-nummer)</i></p> <p>Henry Vos. henry.vos@ groningen.nl 0652774746</p>
<p>4. <i>Financieel Contactpersoon voor verantwoording / rapportage (Naam, e-mail)</i></p> <p>Jantinus Aalders jantinus.aalders@ groningen.nl 06-52596040</p>
<p>5. <i>Bij de aanvraag betrokken partners (organisatiernaam, contactpersoon, e-mail)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele woningeigenaren, buiten de batch 1467 • Stichting Urgenda, Marjan Minnesma Marjan.Minnesma@urgenda.nl
B. Inhoud
<p>6. <i>Geef een korte omschrijving van het project</i></p> <p>Ten Post wil in 2025 het eerste energieneutrale dorp van Nederland worden. Samen met inwoners zijn er kansen om de versterkingsoperatie als aanjager te gebruiken voor de energietransitie van alle woningen. Door de subsidie beschikbaar te stellen zal tweedeling in het dorp worden voorkomen. Tweedeling ontstaat doordat meer dan 40% van de woningvoorraad in het dorp wordt gesloopt en duurzaam wordt herbouwd (lagere energierekening) terwijl er met de overige 60% niets gebeurt. Die blijven bij een tweedeling slecht geïsoleerd en op gas draaien en eigenaren worden niet gestimuleerd om de eigen energietransitie op te pakken.</p> <p>Stichting Urgenda is door de dorpsstafel gevraagd om met een voorstel te komen. Doel is om in 2019 de eerste 50 woningen te verduurzamen.</p>
<p>6.1 <i>Aan het behalen van welke doelstelling/doelstellingen uit de toets 2019 draagt de aanvraag bij?</i></p>
<p>3. Verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving</p>

7. Energieneutraal maken van de gebouwde omgeving (energieneutraal in 2035)
10. Stimuleren van innovatie op energiegebied om koploper te zijn en te blijven, met een hoofdrol voor (groene) waterstof

6.2 *Aan welke van de bijbehorende criteria voldoet de aanvraag?*

3A verhoogt/stimuleert burgerparticipatie

3B draagt bij aan de versterking en samenwerking tussen organisaties in een dorp of tussen dorpen

3C draagt bij aan verbetering van de sociale cohesie

3G verhoogt de aantrekkelijkheid van een dorp of wijk

7A stimuleert of draagt bij aan verduurzaming van gebouwen

7B draagt bij aan het aantal aardgasvrije gebouwen of woningen

7D draagt bij aan de realisatie van een duurzaam energiesysteem voor elektriciteit en warmte

10A draagt bij aan de ontwikkeling van kennis d.m.v. experimenten en pilots

6.3 *Welke concrete resultaten beoogt de aanvraag te bereiken?*

Het energieneutraal maken van de gehele woningvoorraad van Ten Post.
In 2019 worden de eerste 50 woningen verduurzaamd.

6.4 *Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd en geef aan wanneer deze plaatsvinden.*

- Eerste informatieronde voor dorp: Q2 2019
- Opstellen van plan van aanpak: Q2 2019
- Inventarisatie en uitwerking: Q3 2019
- Start uitvoering: Q4 2019

7 *Waarom zijn de gekozen activiteiten de meest efficiënte en effectieve manier voor het uitvoeren van de aanvraag?*

De Urgenda-aanpak werkt. Er zijn al honderden soortgelijke woningen op die manier verduurzaamd. Urgenda heeft samen met van Wijnen in Ten Post reeds een woning op deze manier verduurzaamd. Met een individuele benadering i.c.m. een dorpsbreed informatie- en communicatietraject wordt maatwerk geleverd en worden inwoners gestimuleerd om de energietransitie op te pakken en daarmee een gunstiger energierekening te krijgen.

8 *Waarom is het noodzakelijk dat de aanvraag wordt uitgevoerd? Welk probleem lost de aanvraag op?*

Aan de dorpsstafel Ten Post is het voorkomen van een tweedeling in het dorp via de energierekening als prioriteit vastgesteld. De sloop-nieuwbouw woningen gaan er jaarlijks via de energierekening 1000 euro op vooruit, de woningen waar niets gebeurt behouden dezelfde (hoge) energierekening. Door de subsidie wordt een tweedeling via de energierekening tegengegaan en blijft de sociale cohesie in het dorp bestaan .

9 Wat zijn de belangrijkste risico's bij uitvoering van de aanvraag?

Een risico is dat de bewoners niet overtuigd raken van de Urgenda-aanpak. In TenPost is reeds een woning op deze manier verduurzaamd. Kans bestaat dat de aanpak met de Amsterdamse Urgenda niet aanslaat bij de bewoners.

Tweede risico is dat de aanpak zo goed gaat werken dat dit ook voor de andere dorpen doorgezet moet worden, waarbij ook daar subsidie nodig is. In het project zal echter ook veel geleerd worden van opschaalbaarheid in relatie tot de subsidie.

Voorliggende aanvraag betreft de eerste fase van het dorp Ten Post. De overige woningen zullen als tweede en verdere fases uit toekomstige trekkingsrechten worden aangevraagd.

10 Op welke wijze zijn bewoners/stakeholders betrokken bij de voorbereiding van deze aanvraag?

De aanvraag is een uitvloeisel van de ambitie die het dorp heeft op het gebied van energie. In de dorpsvisie van 2016 heeft Ten Post de ambitie uitgesproken om in 2025 zelfvoorzienend te zijn. Dorpsbewoners hebben deze ambitie in 2018 bevestigd bij het opstellen van de dorpsagenda. Er is een werkgroep met betrokken bewoners die de werkzaamheden aanjaagt en controleert.

11 Op welke manier worden de inwoners/stakeholders bij de uitvoering betrokken?

Dit zal gaan via informatiedagen, maar vooral via mond op mond reclame. Het is een klein dorp met veel sociale cohesie. Een verduurzamingsaanpak zal snel bij iedereen bekend worden. Urgenda zal directe marketing via flyers toepassen.

12 Waar vindt de uitvoering van de aanvraag plaats?

In Ten Post bij die woningen die geen deel uitmaken van de versterkingsoperatie vanuit de batch 1467.

13 Hoe wordt de uitvoering van de aanvraag georganiseerd?

Stichting Urgenda is door de dorpsstafel gevraagd om met een voorstel te komen. Uitvoering zal niet moeilijk zijn: op basis van een proven-concept, gecombineerd met een subsidie en voorbeeldberekening, zullen bewoners naar verwachting overtuigd zijn en meedoen. Lokale partijen zullen met know how van een grote landelijke aannemer uitvoeren. Als eerste fase zullen 50 woningen worden betrokken. Mocht blijken dat er meer dan 50 aanmeldingen komen zal danwel worden geloot of (bij geringe overschrijding) iets meer woningen worden meegenomen. Voorkomen wordt dat een driedeling ontstaat.

14 Welke partijen zijn betrokken bij de uitvoering?

Particuliere woningeigenaren.

Stichting Urgenda

Lokale bedrijven in combinatie met een grote landelijke bouwer (aanbestedingsregels).

15 Welke verantwoordelijkheid heeft iedere partij?

Particuliere woningeigenaren: aanvragen subsidie en contract ondertekenen Urgenda.
Stichting Urgenda: opstellen uitvoeringsplan, communicatie en coördineren werkzaamheden

Lokale bedrijven in combinatie met grote landelijke bouwer: uitvoeren werkzaamheden.

Circa de helft van de plankosten (naar verwachting circa 20.000-30.000 euro) zal worden ingezet voor de activiteiten van Urgenda. De opdrachtverlening aan Urgenda zal hiermee voldoen aan de geldende regels voor opdrachtverlening en aanbesteding.

Het is nog niet uitgemaakt of van Wijnen de samenwerkende partner met Urgenda zal zijn. Opdrachtverlening voor een bouwer vindt plaats rekening houdend met de geldende regels voor aanbesteding.

C. Communicatie

16 Op welke wijze worden de resultaten inzichtelijk gemaakt?

Het project wordt uitgebreid gecommuniceerd, zowel naar het dorp als naar buiten toe. Denk hierbij aan nieuwsbrieven, websites van betrokken partijen, maar ook niet te vergeten mond op mond reclame binnen (en buiten) het dorp. In alle uitingen zal de naam van het Nationaal Programma Groningen genoemd worden.

Ook aan de oplevering wordt veel aandacht besteedt, zoals bijvoorbeeld de oplevering van de eerste energieneutraal gemaakte woning.

17 Indien van toepassing: op welke manier kan de aanvraag een voorbeeld zijn voor de rest van Nederland?

Ten Post zal met deze subsidie het Eerste Energieneutrale Dorp van Nederland worden. Het is een unieke kans voor de regio om zich te profileren. De Ten Post aanpak zal, na positieve evaluatie, ook worden gebruikt bij de rest van de versterkingsdorpen van Groningen en wellicht daarbuiten.

D. Financieel

18 Wat is het gevraagde budget vanuit het startkapitaal en wat is het beoogde kasritme?

Geadviseerd wordt het bedrag van ca. € 1,5 mln. (inclusief plankosten, rente en indexering) voor de eerste fase in 2019 beschikbaar te stellen. Uitgangspunt is om 50 woningen in 2019 te verduurzamen. Indien de aanpak succesvol blijkt zal de financiering voor de overige woningen worden gezocht binnen het gemeentelijke trekkingsrecht NPG. Het kasritme is gebaseerd op een verwachte looptijd van 2 jaar 100% voor 2019 (voor het aangaan van verplichtingen moet het totaal beschikbaar zijn). Onderdeel van de investering zijn een investeringscheck voor de woning (kan er duurzaam in geïnvesteerd worden) en een advies voor collectieve oplossingen.

19 Voeg een begroting toe, onderaan dit document, waarin ook (eventuele) cofinanciering duidelijk wordt.

Uitgegaan wordt van een situatie waarbij de gehele verduurzamingskosten (€30.000,- per woning) deels wordt gesubsidieerd en deels wordt geleend (cofinanciering) waarbij de maandlasten op gelijk niveau komen dan bij een herbouwde woning. Zie begroting.

Cofinanciering:

Er wordt uitgegaan van een eigen bijdrage dan wel het aangaan van een lening via bijvoorbeeld het Nationale Energiebespaarfonds ten behoeve van de investeringen door 50 particuliere woningbezitters. Per woning wordt een bewonersinvestering van ca. € 13.000,- verwacht (ca. € 650.000,- totaal voor 2019).

Subsidie:

Daarnaast wordt subsidie gevraagd om Energiearmoede op te lossen (aannee is dat 15% van de bevolking niet kan lenen), plus een "ontwrichtingssubsidie" van 17.000,- per woning, (850.000,- voor 50 woningen) plus overhead en plankosten.

20 Welke kosten draagt iedere partij, eventueel in natura

Particuliere woningeigenaren: capaciteit en tijd, lening/eigen geld

Stichting Urgenda: capaciteit en tijd

Lokale bedrijven in combinatie met grote landelijke bouwer: capaciteit en tijd.

E. Evaluatie & Monitoring

21 Waarom zijn de gekozen activiteiten de meest efficiënte en effectieve manier voor het uitvoeren van de aanvraag?

Het betreft een beproefde aanpak. In Ten Post is reeds een woning op deze manier verduurzaamd en in regio Amsterdam zijn een honderdtal woningen aangepakt. Daarnaast is het een laagdrempelige aanpak op individueel niveau (maatwerk). Er is geen collectieve aanpak nodig met bijbehorende volloopriscio's waarbij bijvoorbeeld meer dan 70% van de eigenaren mee moet doen voordat het uitgevoerd kan worden.

22 Hoe wordt doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid gemeten? Welke aanpak wordt hiervoor gehanteerd?

Het betreft een eerste fase: mate van doeltreffendheid en doelmatigheid is integraal onderdeel van de aanpak.

23 Welke gegevens zijn er nodig om te evalueren of de doelstelling is behaald? Zijn deze gegevens beschikbaar?

De gegevens zijn beschikbaar. Zowel via de energiebeheerders, als bij CBS en ook via de jaarlijkse monitoring via de energiemonitor van de gemeente Groningen

24 Wanneer wordt er gemeten (nul, tussentijds, eindmeting)?

Nulmeting zijn de huidige energielabels en de huidige energiestanden via de netbeheerders. Tussentijds wordt elk jaareinde gebruikt om een analyse te geven van de stand van zaken gevolgd door de finale eindmeting na aanpak van alle niet te versterken woningen.

25 Welke methoden worden gebruikt om doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid vast te stellen?

Het betreft een eerste fase: mate van doeltreffendheid en doelmatigheid is integraal onderdeel van de aanpak.

26 Hoe wordt gerapporteerd over de (tussentijdse) uitkomsten?

Dit zal jaarlijks gebeuren, uitgevoerd door combinatie van gemeente en Urgenda

27 Zijn er herijkingmomenten? Wat zijn hiervan de gevolgen voor het te behalen doel en de meetbare doelstellingen?

Bij de jaarlijkse evaluatie zullen ook herijkingmomenten plaatsvinden. Als de planning te veel negatief uit de pas loopt wordt geprobeerd dit op te lossen. Als het niet oplosbaar blijkt, zal het eventueel resterend budget worden teruggestort.

28 In hoeverre is het doelbereik, doeltreffendheid en doelmatigheid vast te stellen? Zijn er bijvoorbeeld nog andere instrumenten of externe effecten die effect hebben op het resultaat?

Het betreft een eerste fase: mate van doeltreffendheid en doelmatigheid is integraal onderdeel van de aanpak.

Begroting:

project NPG 2019	Jaar	Looptijd	omschrijving	hoeveelheid	eenheid	prijs/eenheid	subtotaal	uitgelekte investeringen derden/gebruikers	omslag J/N	plankosten, rente en index	subtotaal inclusief plankosten
Pilot Ten Post energieneutraal in 2025	2019		2.1. overhead: intern en extern (Urgenda)	-50,00	st	€ 1.000,00	€ -50.000,00	€ -650.000,00	N	€ -17.500,00	€ -67.500,00
Pilot Ten Post energieneutraal in 2025	2019		2.2. advies: woning_APK (inspectie + advies)	-50,00	st	€ 1.500,00	€ -75.000,00		N	€ -26.250,00	€ -101.250,00
Pilot Ten Post energieneutraal in 2025	2019		2.3. advies: collectief en ruimtelijke inpassing	-50,00	st	€ 500,00	€ -25.000,00		N	€ -8.750,00	€ -33.750,00
Pilot Ten Post energieneutraal in 2025	2019		2.4. fysiek: subsidie/ bijdrage huiseigenaren (Thuisbaas)	-50,00	st	€ 17.000,00	€ -850.000,00		N	€ -297.500,00	€ -1.147.500,00
Pilot Ten Post energieneutraal in 2025	2019		2.5. fysiek: subsidie/ bijdrage huiseigenaren (Energie armoede ca. 15%)	-50,00	st	€ 2.500,00	€ -125.000,00		N	€ -43.750,00	€ -168.750,00
		2,0					€ -1.125.000	€ -650.000		€ -393.750,00	€ -1.518.750

jaar	percentage woningen	1. overhead: intern en extern (Urgenda)	2. advies: woning_APK (inspectie + advies)	3. advies: collectief en ruimtelijke inpassing	4. fysiek: subsidie/ bijdrage huiseigenaren (Thuisbaas)	5. fysiek: subsidie/ bijdrage huiseigenaren (Energie armoede ca. 15%)	subtotaal NPG project Ten Post Energieneutraal 2025	cofinanciering: uitgelokte investerings derden/ gebruikers (evt. lening/ revolving fund)	NPG 2019	cofinanciering 2019: uitgelokte investerings derden/ gebruikers (evt. lening/ revolving fund)
2019	29,8%	50 €	50.000 €	25.000 €	850.000 €	125.000 €	1.125.000 €	650.000 €	1.125.000 €	650.000 €
2020	44,6%	75 €	75.000 €	37.500 €	1.275.000 €	187.500 €	1.687.500 €	975.000 €	- €	- €
2021	8,9%	15 €	15.000 €	7.500 €	255.000 €	37.500 €	337.500 €	195.000 €	- €	- €
2022	6,0%	10 €	10.000 €	5.000 €	170.000 €	25.000 €	225.000 €	130.000 €	- €	- €
2023	6,0%	10 €	10.000 €	5.000 €	170.000 €	25.000 €	225.000 €	130.000 €	- €	- €
2024	4,8%	8 €	8.000 €	4.000 €	136.000 €	20.000 €	180.000 €	104.000 €	- €	- €
totaal	100,0%	168 €	168.000 €	84.000 €	2.856.000 €	420.000 €	3.780.000 €	2.184.000 €	1.125.000 €	650.000 €

HUIS TYPE 1

Categorie: ThuisBaas

180 Woningen

HUIDIGE JAARREKENING		Prijs 2019
Huidig gasverbruik	2010	1709
Huidig elektriciteitsverbruik	3590	790
Jaarrekening (gaslicht.com)		€ 2.498

DUURZAAMHEIDSMATREGELEN	
Woningisolatie (vloer, gevels, dak)	€ 1.000
Warmtepomp	€ 8.000
Kostenpost geheel gasloos	€ 3.000
LTV verwarming met convectoren	€ 8.000
Bijverwarming infraroodpanelen	3 € 2.000
PV panelen	27 € 8.000
BESPARING door combiaanpak Versterking	€ 0
SUBSIDIE	-€ 17.000
Totale lening	€ 13.000
% rente (NEF)	2,3%
Aantal jaar aflossing (NEF)	15

NIEUW VERBRUIK		COP 3,3
Aanname Warmtevraagbeperking	15%	8767 kwh
Electriciteit Benodigd		6850 kwh
Electriciteit Opgewekt		1917 kwh
Saldo		

NIEUWE JAARREKENING	
Rente+Aflossing	€ 1.026
Extra in te kopen Electriciteit	€ 383
Extra servicekosten	€ 125
Nieuwe Jaarrekening	€ 1.534
Jaaverschil tov huidige prijs	€ 964

HUIS TYPE 2

Categorie: Sloop - Nieuwbouw

120 Woningen

HUIDIGE JAARREKENING		Prijs 2019
Huidig gasverbruik	2010	1709
Huidig elektriciteitsverbruik	3590	790
Jaarrekening (gaslicht.com)		€ 2.498

DUURZAAMHEIDSMATREGELEN	
Woningisolatie (vloer, gevels, dak)	€ 0
Warmtepomp	€ 0
Kostenpost geheel gasloos	€ 0
LTV verwarming met convectoren	€ 0
Bijverwarming infraroodpanelen	€ 0
PV panelen	5 € 0
BESPARING door combiaanpak Versterking	€ 0
SUBSIDIE	€ 0
Totale investering	€ 0
% rente (NEF)	2,3%
Aantal jaar aflossing (NEF)	15

NIEUW VERBRUIK		COP 2,5
Aanname Warmtevraagbeperking	40%	8414 kwh
Electriciteit Benodigd		1269 kwh
Electriciteit Opgewekt		7146 kwh
Saldo		

NIEUWE JAARREKENING	
Rente+Aflossing	€ 0
Extra in te kopen Electriciteit	€ 1.429
Extra servicekosten	€ 125
Nieuwe Jaarrekening	€ 1.554
Jaaverschil tov huidige prijs	€ 944